

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

VETERANER FRA KRIGEN I 1864 - og deres virke i Kolding

af Søren Rasmussen

Billede på forsiden: Kongebesøg i Kolding, den 18. juli 1930. H.M. Kong Christian X hilser på aldrene krigsveteraner fra 1864. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

**Titel: "VETERANER FRA KRIGEN I 1864
- og deres virke i Kolding"**

Forfatter: Søren Rasmussen

Sat med: Arial

ISBN: 978-87-94314-02-2

Tryk i Danmark ved: www.LaserTryk.dk

Udgivelsesår: 2023

**VETERANER
FRA
KRIGEN I 1864
- og deres virke i Kolding**

**KOLDING
2023**

Billede: Tre vaabenbrødre fra Kolding ved rytterstatuen af Christian d. IX på torvet i Esbjerg, efter overrækkelse af Dannebrogsoordenens hæderestegn i 1924. F.v. ses hospitalsforstander Jens Jensen, Christian Poulsen Meiling og snedkermester Jørgen Madsen. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

INDHOLD

Forord	6
Cornelius Hals	8
Christian Poulsen Mejling	18
Jens Nissen Jensen	28
A. L. Johansen	50
De danske Vaabenbrødre i Kolding	66

FORORD

I bogen her søger jeg, at fortælle lidt om fire mennesker der deltog i krigen i 1864 og på forskellig vis spillede en rolle i Kolding bys liv. På hver deres måde satte de deres præg på vores by.

Der var mange veteraner fra krigen i 1848-50 og 1864. Så der var interessante mennesker, at vælge i mellem. Alle fortjener de omtale, men jeg har prøvet, at finde fire eksempler, med forskellig baggrund og virke.

Vi har glædeligvis mange minder og mindesmærker fra to krige i gadebilledet, i Kolding. Men vi har også stadig minder om de enkelte personer. Mest kendt er snedkermester A. L. Johansen, som har lagt navn til A. L. Passagen. Som rigtig mange mennesker nyder at besøge for lidt god mad og måske en øl eller et glas vin. Men Valdemarsdag, altså den

dag vi fejre Dannebrog faldt ned fra himlen, stammer fra Jens Nissen Jensen, der blandt meget andet var hospitalsforstander på Sct. Jørgen Gård. Jeg havde den glæde, at repræsenterer Regionsrådet for Syddanmark ved fejringen af Dannebrog's 800 års jubilæum i København, Valdemarsdag i 2019. Her sendte jeg naturligvis Jensen fra Kolding en varm og venlig tanke.

Billede: Fra fejringen af Dannebrog's 800 års jubilæum, 15. juni 2019, i Københavns Domkirke. Fotograf: Martin Peyrath.

De mange veteraner dannede foreningen De danske Vaabenbrødre. Deri var mange fra Kolding også aktive og de to bøger der eksistere om foreningens virke, er skrevet, af Jens Nissen Jensen fra Kolding. Medlemmerne skabte bl.a. den smukke bygning "Kronborg" i Jernbanegade 54 og satte mange mindesmærker over faldne soldater. De gjorde virkelig en indsats for, at vi ikke skulle glemme. For dem var det helt afgørende ikke, at opildne til krig og ufred, men at udtrykke kærlighed og taknemlighed til Danmark og mindes dem, der havde miste livet i kampen for dette.

Jeg håber det er lykkes for mig, at gøre materialet interessant, det er i hvert fald meget interessante mennesker jeg omtaler.

Søren Rasmussen

CORNELIUS HALS

Cornelius Hals var ikke født i Kolding, men blev en kendt og afholdt skikkelse i bybilledet.

Han blev født i Gesten, "Østergjesten bye", den 23. august 1841. Forældrene var "Husmand leie og dagleier" Hans Nielsen Hals og hustru Anna Margrethe Corneliusdatter.

Født			Dødt			
Mr.	Navn og Dato.	Barnets fulde Navn.	Døds Dato samt i hvilken eller Hjemme.	Dødsdato, Sted, Landstæd og Ursag.	Fødested, Sted og Dødsårsag.	Den afdøde i det sidste der findes i Registeret.
	23. Aug. 1841	Cornelius Hals	Gesten			
		Anna Margrethe Corneliusdatter				

Billede: Udsnit af kirkebogen for Gesten kirke.

Cornelius vokses op ved sine forældre og søskende i Gesten. Senere arbejdede han som væver, ligeledes i Gesten.

Han var indkald til militærtjeneste, fra den 22. marts 1864 til og med den 21. april 1865.

Han deltog i 1864-krigen som menig (nr. 90) i 2. Dragon Regiment, 2. eskadron.

I anledning af 120 året for 2. Slesvigske Krig skrev premierløjtnant B. Bruun ved Sjællandske Telegrafregiment/Hærens Signalskole, en artikel, der i dag kan læses på www.krigsvidenskab.dk som bl.a. omtaler 2. Dragonregiment: Der "manglede der heste i forbindelse med indførelsen af den nye organisation. Der blev derfor vedtaget en lov om ekstra udskrivning af heste. Det

uheldige her var blot, at alle disse udskrevne heste skulle komme fra »øerne«, og regimenterne skulle selv hente dem. Så de jyske dragonregimenters indkaldte mandskab blev overført til Fyn og Sjælland for at hente heste. Desuden blev 2. Dragonregiment forsinket så meget, at det først nåede frem til 4. Division medio april 1864 – 2½ måned efter krigsudbruddet. Regimentet var nemlig blevet overført til Fyn og havde 100 mand i Korsør på Sjælland for at modtage heste fra Lolland og Falster.”

Billede: Træsnit med titlen "Cavalleri-Vedetter". Tegningen viser danske dragoner på forpost. Kilde: Forsvarets Arkiver (FOARK), Arkivfunktionen for samlinger af billedarkivalier dannet af Forsvarets Arkiver. Forsvarets Billedarkiv vedr. nationale krige 1807-1864. Krigen 1864 To Hundrede Træsnit. Tegninger fra Krigen i Danmark 1864 (26 G).

*Billede: Dansk menig
dragonhjem fra 1864.*

2. Dragonregiment, hvori Cornelius Hals tjente. Indgik i 4. division fra midten af april 1864.

4. DIVISION – ORDRE DE BATAILLE 15. APRIL 1864. I

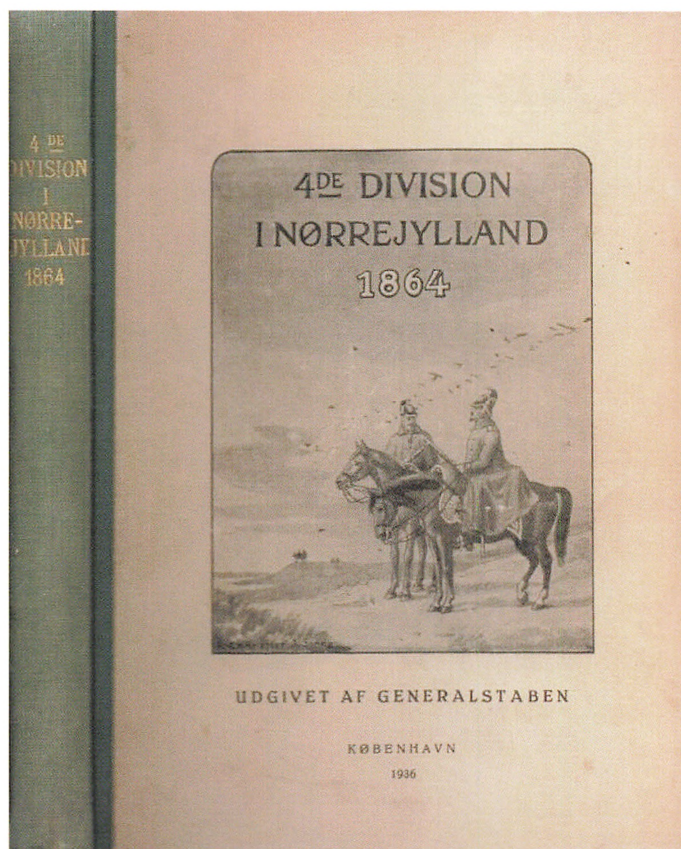
4. Division indgår: 1. Regiment 1. Kavaleribrigade (3. og 5. Dragonregiment) 2. Kavaleribrigade (2. og 6. Dragonregiment, Gardehusarregimentets 2. halvregiment)

4. Divisions Artillerikommando: Oberstløjtnant J.C. Just 3. ingeniørkompagni. I alt: 2 batailloner, 27 eskadroner, 2 batterier og 1 ingeniørkompagni.

Kommandør: Generalløjtnant Cai Ditlev Hegermann-Lindencrone.

Først trak den danske hær under general de Mezas kommando sig tilbage fra Dannevirke. Herefter drog den betragtelige hærenhed, 4. division, med omkring 9000 mand, under generalløjtnant Cai Ditlev Hegermann-Lindencrones ledelse, på ét langt tilbagetog, først op gennem det østlige Jylland, så nord på til Mors, hvortil divisionen trak sig tilbage to gange uden mellemliggende kamp. Endelig blev 4. division evakueret til Fyn uden at

have gennemført den offensiv mod fjenden, som man havde forventet. Denne konstante march væk fra fjenden og med kampen rettet bagud dannede baggrund for udtrykket "Røven af 4. Division" og medførte for generalen de lidet flatterende kaldenavne "Bangebuchs" og general "Langsom". Det var i en uhyre vanskelig situation og er næppe retfærdigt, men det er en anden historie.

Billede: "4. Division i Nørrejylland 1864". Udgivet af Generalstabens. Udarbejdet af: Oberstløjtnant Jens Johansen med bistand af Kaptajn J. Nordentoft. I Kommission hos Vihlem Tryde, 1936.

Spørgsmaal.	Svar.
Vad er Deres fulde Navn?	Cornelius Hals.
Hvilken Dag og hvilket Aar er De født?	den 23 ^{de} August 1841.
I hvilket Aar har De deltaget i Krigen?	Aaret 1864.
Hvad hvilken Afdeling (Infanteri) tjente De dengang?	2 ^{de} Dragon Regiment.
Hvad hvilket Compagni, Escadron eller Batteri stod De?	2 ^{de} Escadron.
Hvilket Nummer havde De?	N ^o 90.
Fra og til hvilken Dag var De tjenestgjørende?	fra den 22/8 64. til den 24/4 65.
Tjente De som Menig eller som Befalingsmand?	Som Menig.
Blev De saaret i Krigen? Naar?	Nei
Har de liget paa Hospital? Paa hvilket?	Nei
Blev De fangen i Krigen? Naar og hvor?	Nei
Har De Pension eller Anstaltsforsørgelse? Hvilket Nummer har Deres Pensjonsbrev?	Nei
Er De Medlem af „De danske Saahests-øders Selskab“? I hvilken af dets Afdelinger og i hvilket Nummer staar De?	Jes, Medlem af Afdelingen i St. Andet, nylig indskrevet, Nummer ved jeg ikke.
Hvilken er Deres nuværende Stilling?	Væver.
Hvor har De nu Bopæl? (Hvis De ikke boer i en Røst, skal deres Amt, Herred, Sogn og By oplyses).	F. Ribe Amt, Andet Herred, Gjesten Sogn, Øster Gjesten Mark.
Hvilken er Deres nuværende Adresse?	Væver Cornelius Hals Øster Gjesten Mark, pr. Kolding.

Særligt
 A. M. J.

Billede: Cornelius Hals ansøgning om erindringsmedaljer for deltagelse i krigen i 1864.

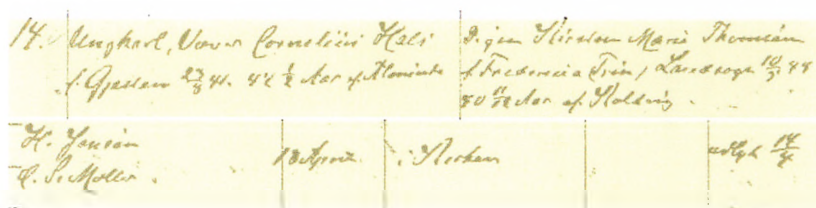
Billede: For- og bagside på erindringsmedaljen fra 1864.

Cornelius boede ved ansøgningen om medaljen stadig i Gesten. Men senere flyttede han til Kolding, hvor han ernærede sig som væver og trommeslager. Trommeslagerne blev hyret af lokale forretningsdrivende. Han fik en seddel med det han skulle reklamere for og gik så rundt i byens gader, trommede lidt og udråbte så budskabet. Han kunne f.eks. også være ledsaget af en slagter med et dyr, som blev vist frem så borgerne kunne se hvad de næste dag kunne finde udskæringer af i slagterns butik.

Sølvsmed Th. Kjærbøl fortalte i Kolding Folkeblads 700 års jubilæumsmagasin for Koldinghus, fra fredag den 31. maj 1968, om trommeslageren Cornelius: "Han var en ældre mand med fuldskæg, iført skødefrakke og en halvhøj sort filthat." "Når han havde fået opskriften på det, der skulle udråbes, holdt han sig strengt til teksten, selv

om det kunne medfører visse vanskeligheder. En dag, da han var ude med trommen for at reklamere for kjoler, kåber, frakker og capes, blev capes udråbet som kabes med tryk på sidste stavelse. Det var noget folk morede sig over, men det anfægtede ikke Hals.”

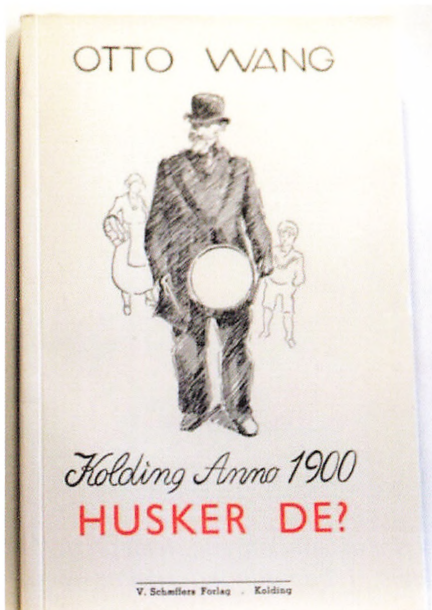
Cornelius blev gift, d. 18. april 1899, med Marie Kirstine Hals, født Thomsen (født den 10. maj 1848 – død den 28. april 1921).

Billede: Udsnit af kirkebogen for Sct. Nicolai Kirke.

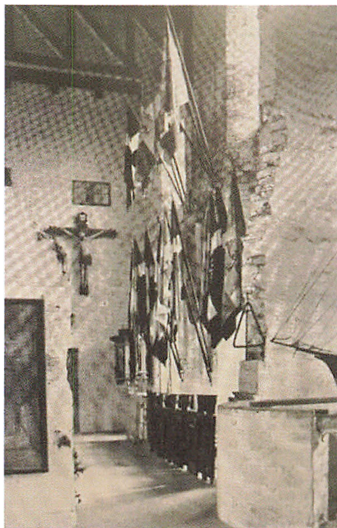
Billede: Kolding bys trommeslager Cornelius Hals, fotograferet i det daværende Skolestræde. I baggrunden ses lærer Carl Hansen. Kilde: Kolding stadsarkiv / arkiv.dk. Gadenavnet Skolestræde er brugt i vejvisere i 1877 og 1887 og i avisen i 1892. Skolestræde benævnes senere Studiumstræde og Kirkestræde (på bykort fra 1930). Den nuværende Nicolai Plads indgik efter et gadegennembrud i 1930 i et stykke af Torvegade. Fra 1937 fik stykket forbi kirken fik navnet Nicolai Stræde. Gaden blev nedlagt i 1973.

Billede: En tegning af Cornelius prydede Otto Wangs bog "Kolding Anno 1900 – HUSKER DE?". Tegningen var udført af den kendte Kolding kunstner Anton Schrøder. "Otto Wang" var et pseudonym for Poul Frost-Hansen.

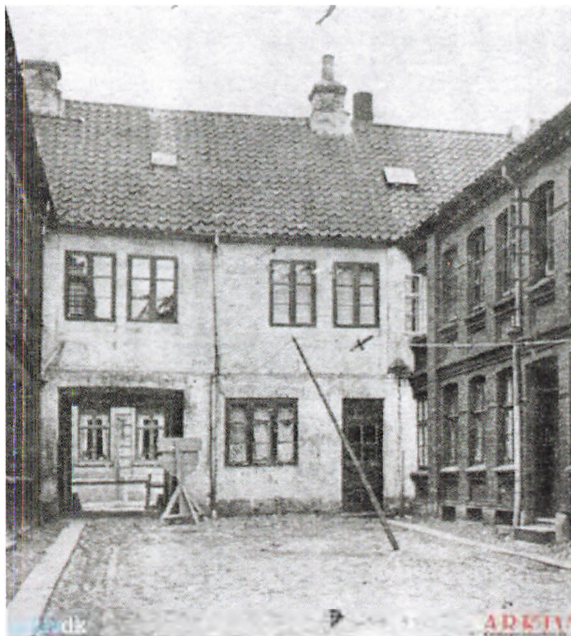
Cornelius var efter krigen også medlem af De Danske Våbenbrødre i Kolding, hvor han indtil sin død var fanebærer.

Billede: Våbenbrødrenes faner op-hængt på Koldinghus.

*Billede: Post kort med den nordlige del af Søndergade. Midt på gaden byens trommeslager Cornelius Hals. I baggrunden Hjelms Mølle.
Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk*

*Billede:
Gråbrødregade 14,
(tidl. Ny Østergade)
Kolding. Skarbys
Gård - matr. nr. 393.
Over porten boede
væver Cornelius
Hals, som også var
byens trommeslager
og fanebærer i Kol-
ding Vaabenbrødre.
Bag vinduet markeret
med 'x' boede murer-
mester A.K. Thorsen.
Kilde: Kolding Stads-
arkiv / arkiv.dk.*

På sine ældre dage boede Cornelius i Skolegade 3.

Billede: Skolegade set fra Blæsbjerggade. Først nummer 3, så 5, 7 og 9. Fotograferet i omkring 1910. Fotograf: Ludvig Thomsen. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

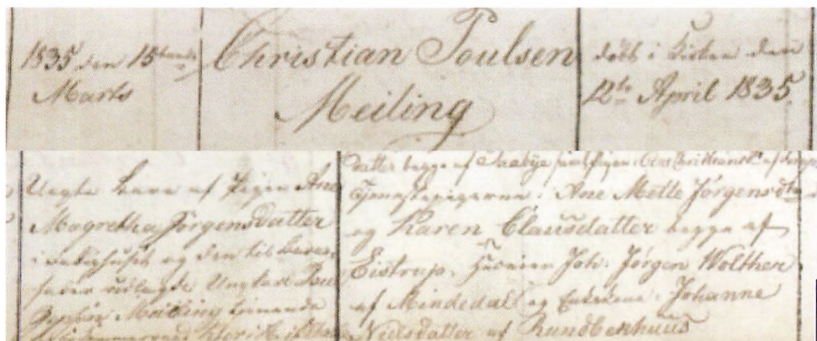
Cornelius Hald døde den 29. juni 1915 og boede da i Skolegade 3.

1915		Døde Mandkøn.		
<p>Dødsdagen (År og Dato):</p> <p>og</p> <p>Dødsstedet:</p> <p>(Paa Landet: Byen, Bygget og Herredet, i Kjøbstad: Kjøbstad og Bygget, ellers den i Byen er nævnt i Regn.)</p>	<p>Registernummer (Kirkesamtens, Byggets og Kjøbstadens (Kjøbstadens) Nr.):</p> <p>og</p> <p>Registernummer (År og Dato):</p>	<p>Den afdøde fulde Navn:</p> <p>(som vilk. angik eller forsvig Indtægt eller Fødselsnavn eller ved Skilting i Kirkebogen)</p>	<p>Den afdødes Bølling og Bopæl (i sidste Fald Opholdssted, bopælsnr. paa Landet ved Byen, Bygget og Herredet, i Kjøbstad ved Kjøbstad, Bygget og Bopælsnummer) samt, for saa vilk. Oplysning derom kan erholdes, vilkge den afdødes Fødsels- og Forældrenes (ved single fulde Mønstret) fulde Navn, Skilling og Bopæl.</p> <p>Hvis den afdøde var eller vilde af haves været gift, angives vilkge dette samt, saa vilk. muligt, Aftægtsfulds fulde Navn og Skilling og dets sidste fulde Bopæl.</p>	<p>Ålder:</p> <p>(Hvor den afdøde var lever i År; angives Alderen med det fulde Åar.)</p>
<p>1915</p> <p>29 Juni</p> <p>Kolding</p> <p>Skolegade 3</p>	<p>1014</p> <p>Skolegade</p> <p>29 Juni</p>	<p>Cornelius Hald</p>	<p>Cornelius Hald</p> <p>Red. Christian Bygget 30</p> <p>født 1846. indgift</p> <p>29 Juni 1870</p> <p>Bygget og Herredet</p> <p>Bygget og Herredet</p> <p>Bygget og Herredet</p> <p>Bygget og Herredet</p> <p>Bygget og Herredet</p> <p>Bygget og Herredet</p>	<p>70 Aar</p>

Billede: Udsnit af kirkebogen for Sct. Nicolai kirke, den 29. juni 1915.

CHRISTIAN POULSEN MEJLING

Christian Poulsen Meiling blev født den 15. marts 1835 og døbt i Harte kirke, den 12. april 1835.

Billede: Udsnit af kirkebogen for Harte kirke, 1835.

Christian var såkaldt "uægte barn" af Ane Margrethe Jørgensdatter og udlagt barnefader Poul Meiling, der tjente hos kammerråd Kjer, i Øster Starup sogn. Ane Margrethe havde en hård begyndelse på livet og boede i fattighuset i på Stubdrup Mark i Harte Sogn. Hun kunne ikke tage sig af barnet, så Christian komme i pleje ved hos et ældre ægtepar, aftægtsmand Jens Rasmussen Bruun og hustru Anne Rudolfsdatter, der boende på Brolund, på Harte mark.

Jens Christensen			
Jens Rasmussen Bruun	81	gift	Aftægtsmand
Anne Catharine Rudolfsdatter	75	gift	Jens hustru
Christian Poulsen Meiling	5	unggift	Almissebarn

Billede: Udsnit af folketællingen i Harte, 1840. Plejeforældrene er da hhv. 81 og 75 år. Christian er registreret som "almissebarn".

Boetid af Jæne					
2	Christian Nielsen Raad	18	3-geft	Wife and	Jensens, lands offier Jæntel
	Anne Hansdatter	13	3-geft	Wife and	Jensens
	Jens Christensen Raad	10		Jensens	
	Anna Catharine Christensen Raad	4			Jensens
	Hans Christensen Raad	2			
	Jens Rasmussen Bønnen	55	3-geft	Wife and	Wife and
	Christiane Margrethe Rasmussen	19	3-geft	Wife and	Jensens
	Christiane Nielsen Raad	10		Jensens	Jensens

Billede: Udsnit af folketællingen for Harte i 1845.

I 1845 var Christian 10 år, han boede stadig med plejeforældrene og det bemærkes, at han "forsørges af sognet".

Ved sin konfirmation i 1846 boede han ved gårdmanden Hans Christensen i Raadvad. Efter konfirmationen kom Mejling ud og tjene. Ved folketællingen 1850 er han noteret som tjenestekarl hos gårdmand Jes Thulesen i Raadvad.

Han aftjente sin værnepligt ved 6. dragonregiment. Det er placeret i Wandsbek. Wandsbek var den sydligst by i Holsten, inden man forlod det danske rige – indtil 1864.

6. dragonregiment var det samme, som den berømte dragon Niels Kjeldsen tilhørte. Kjeldsen blev berømt efter, at han søndag, den 28. februar 1864, døde som dragon ved Blaakærskov på landevejen syd for landsbyen Højen, der ligger mellem Kolding og Vejle. Han var sammen med andre dragoner, forfulgt af preussiske gardehusarer. Nogen danskere slap væk, andre overgav sig, men Niels Kjeldsen kæmpede til det sidste, døde og blev nationalhelt.

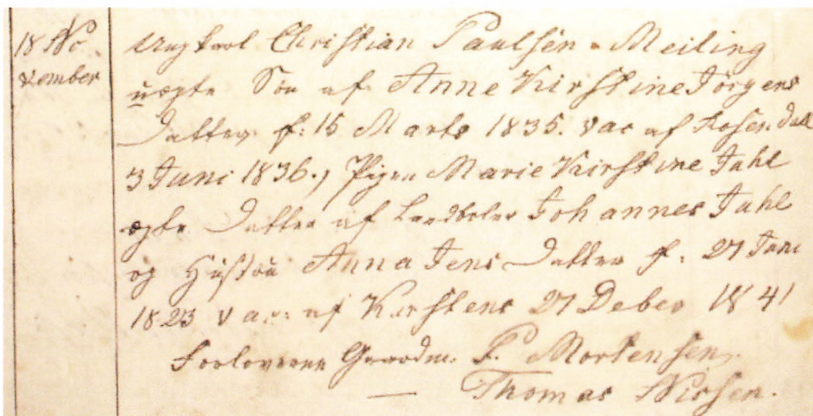
Billede: Frants Henningsen maleri "En helt fra 1864".

Billede: Mindesmærke for Niels Kjeldsen, opsat i 1891

Det var dog omkring 1855 Christian Poulsen Mejling var værnepligtig i ved 6. dragonregiment.

Christian blev gift med Marie Kjerstine Juhl, den 18. november 1857, i Sdr. Vilstrup kirke.

Billede: Udsnit af kirkbogen for Vistrup kirke, Haderslev Amt.

Billede:
Marie
Kjerstine
Juhl.

Billede:
Christian
Poulsen
Majling

De første år boede de i Vilstrup sogn. De flyttede derefter til Harte i slutningen af 1860erne.

Mejling blev indkaldt og tjente som dragon under 1864-krigen fra januar til august. På ansøgningen om erindringsmedalje for deltagelse i krigen i 1864 er anført "Ordonanskorpset ved Hovedkvarteret". I bemærkningerne til det står: "Oplysning om hans virkelige afdeling mangler".

Han blev såret under tjenesten og kom på lazaret i Slesvig.

Efter krigen blev han udnævnt til Dannebrogsmænd. Dannebrogsmændenes Hæderstegn blev tildelt veteraner fra 1. og 2. slesvigske krig i en særlig udgave, hvor hullerne mellem kronens bøjler ikke var udskåret.

I 1866 flyttede familien ind til Kolding, hvor de boede i forhuset, Bleggaardsstræde 3, på det tidspunkt havde Mejling fået arbejde som fisker.

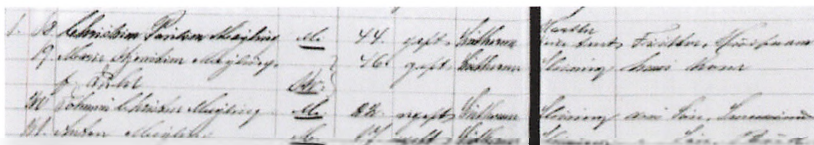

Billede: Bleggården fotograferet omkring år 1900, ved Kolding å nær Sønderbro.

3093

Spørgsmaal.	Svar.
Hvad er Deres fulde Navn?	Christian Poulsen Mejlings.
Hvilen Dag og hvilket Aar er De født?	15 Marts 1835.
I hvilket Aar har De deltaget i Krigen?	67.
Ved hvilken Afdeling (Institution) tjente De dengang?	
Ved hvilket Compagni, Escadron eller Batteri stod De?	1. Artilleri Regiment.
hvilket Nummer havde De?	Nr. 49. B.
Fra og til hvilken Dag var De tjenestgjørende?	fra Januar til August.
Tjente De som Menig eller som Befalingsmand?	Menig.
Vled De saaret i Krigen? Naar?	
Har de ligget paa Vagareth? Paa hvilket?	i Kolding.
Vled De fangen i Krigen? Naar og hvor?	
Har De Pension eller Invalidforfølgelse? hvilket Nummer har Deres Pensionsbrev?	
Er De Medlem af „De danske Vaabenbrøders Selskab“? I hvilken af bettes Afdelinger og i hvilket Nummer staar De?	Kolding. Afdeling Nr. 24307.
Hvilen er Deres nuværende Stilling?	Arbeidsmand.
Hvor har De nu Bopæl? (Hvis De ikke boer i en Fjælskab, bedes Amt, Herred, Sogn og By opgivet).	i Kolding.
Hvilen er Deres nuværende Adresse?	G. P. Mejlings Blegvænning, Kolding. Gydevej paa nord vestlige Afdeling paa
<p style="text-align: center;">Bærettinget</p> <p style="text-align: center;">Mellum</p>	

Billede: Christian Poulsen Mejlings ansøgning om erindringsmedaljen for deltagelse i krigen i 1864.

Billede: Udsnit af folketællingen for Kolding i 1880. Hustanden så da således ud:

Christian Poulsen Mejling / Mand / 44 / 1836 / Gift / Husfader
Fisker.

Marie Kjerstine Mejling Født Juhl / Kvinde / 46 / 1834 / Gift / Hans
kone.

Johannes Christen Mejling / Mand / 22 / 1858 / Ugift / deres
Søn / Smedesvend.

Anton Mejling / Mand / 14 / 1866 / Ugift / deres Søn / Bud.

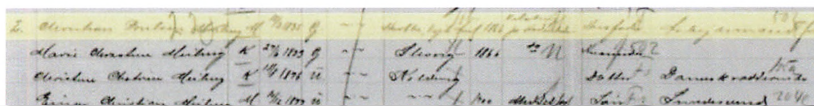
Niels Christian Mejling / Mand / 10 / 1870 / Ugift / Deres søn.

Hulda Nicoline Mejling / Kvinde / 6 / 1874 / Ugift / Deres datter.

Christian Catrine Mejling / Kvinde / 4 / 1876 / Ugift / Deres datter.

Einer Christian Mejling / Mand / 2 / 1878 / Ugift / Deres søn.

Mejling var aktiv i Arbejds mændenes Fagforening i Kolding, hvor han var revisor i fagforeningens sygekasse. Han blev valgt til sygekassens bestyrelse i januar 1886. Den 8. maj 1887 meddeler sygekassens protokol at Mejling var udmeldt af kassen, derfor kunne han ikke mere være med i bestyrelsen. Vi må antage, at det skyldes han havde passeret aldersgrænsen for medlemskab i sygekassen, på 50 år.

Billede: Udsnit af folketællingen for Kolding i 1901. Nu bor Christian Poulsen Majling og Marie Kjerstine kun med to børn, Christine Catrine Meiling, 24 år og dameskrædder og Einar Christian Meiling, 23 år og smedsvend, stadig i Bleggaardsstræde 3.

Mejling mistede sin hustru i 1914.

Billede: Christian Poulsen Majling, bærebet med Dannebrogsmændenes hæderstegn i 1924. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

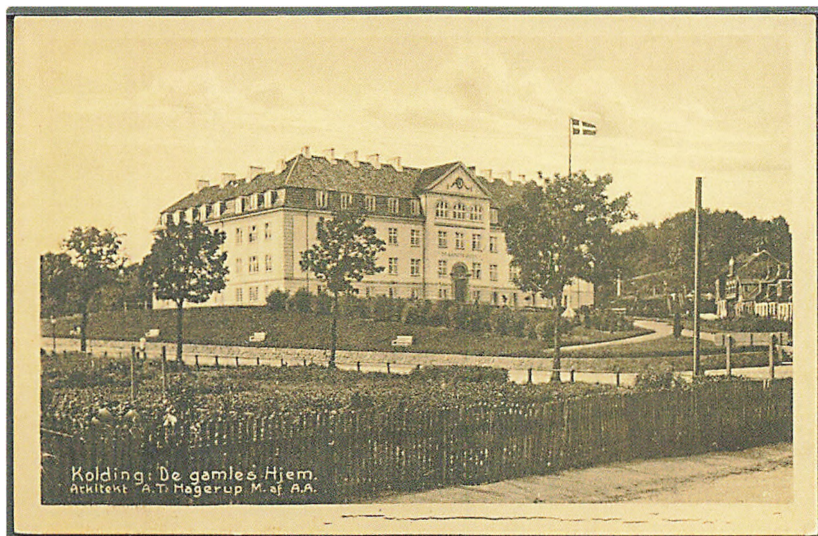
I forbindelse med Christian Poulsen Majlings 90 års fødselsdag, hvor han boede på "De gamles Hjem", bragte Kolding Folkeblad, den 10. marts 1925 et portræt af ham og skrev bl.a.: "Som 22årig ung Mand blev han paa Sessionen udskreven til Dragon og aftjente sin Værnepligt ved 6. Dragonregiment, som den Gang havde Garnison i Wandsbeck". Der var tjenestetid i 2½ år. "1861 blev han atter indkaldt til ca. ½ Aars Tjeneste. Så havde han ro til Julen 1863, da han blev indkaldt til Krigstjeneste. Regimentet blev da samlet i Aabenraa, hvor de fik Heste og Tøj. Saa gik Turen til Slesvig, og Regimentet fik Kvarter på Gottorp Slot og forrettede Forposttjeneste på Dannevirke. Her blev Mejling udtaget til Ordonnans ved Hovedkvarteret under General de Meza og senere Gerlach. Efter Tilbagekomsten fra Dannevirke kom 6. Dragonregiment til at deltage i Forsvaret af Dybbøl og Als, og her havde Mejling mange og farefulde Ridt som Ordonnans. Da Als blev indtaget, kom Regimentet til Fyn.

Billede: Mindemedalje for general de Meza. "IDSTED 25. JULI 1850 / DE MEZA / HVOR FAREN VAR / DER VAR DE MEZA MED / SELV DA DET HAM PÅ / KRAFTEN BRISTED / HAN NEPPE KARSK / DOG FLØI AFSTED / OG SEIREN FJENDENS / HAAND FRAVRISTED".

Efter Vaabenstilstandens Slutning blev Mejling permitteret og tog tjeneste i det slesvigske, hvor der dengang laa en

Del tyske Husarer i Kvarter. Da disse hørte, at Mejling havde været dansk Dragon, vilde de gerne se, hvorledes han kunne bruge en Klinge. Mejling svang Klingen gennem Luften, saa den fløjtede, hvad ingen af tyskerne kunde gøre ham efter, hvorved de fik Respekt for den danske Dragon”.

Billede: Postkort med "De Gamles Hjem", hvor Mejling boede i sine sidste år.

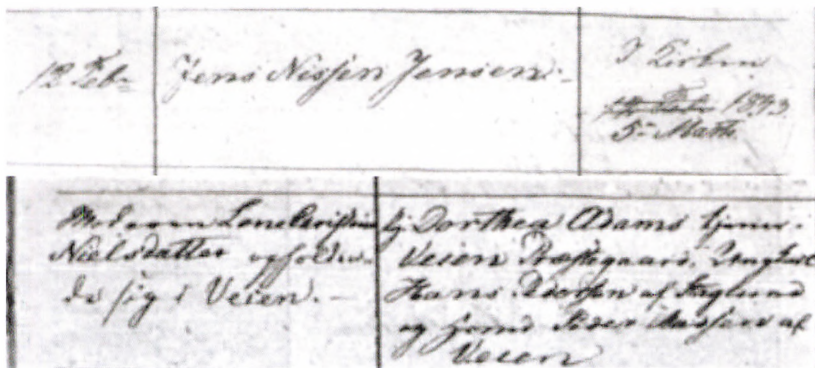
Christian Poulsen Majling døde den 8. november 1927 og blev begravet den 14. november. Han var da 92 år.

93	1927	Kolding	Christian Poulsen	1927	Kolding	14. november	92 år
	8. november						
	Kolding						
	de gamle Hjem						

Billede: Udsnit af kirkebogen for Sct. Nicolaj kirke.

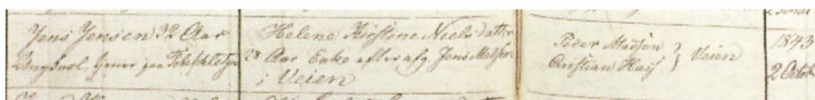
JENS NISSEN JENSEN

Jens Nissen Jensen blev født i Vejen, den 12. februar 1843. Han blev døbt i Vejen kirke, den 5. marts samme år. Søn af Helene Christine Nielsdatter.

Billede: Udsnit af kirkebogen for Vejen kirke, 1843.

Der står ikke noget om faderen, men der står heller ikke noget om, at Jens er såkaldt "uægte barn". Det skyldes, at hans forældre var gift, men den biologiske far – Jens Madsen - afgik ved døden, inden han blev født. Moderen giftede sig igen, den 2. oktober 1843. Det var med ungkarl Jens Jensen, brylluppet stod i Vejen kirke.

Billede: Udsnit af kirkebogen for Vejen kirke, 1843.

Af folketællingen i 1845 kan vi se at familien er flyttet til et hus i Vamdrup, hvor de bor i baghuset (hus 2).

Helene Christine Nielsdatter	39	gift	Manden tjener udenfor Sognet
Christen Madsen Jensen	12	ugift	Deres barn
Ellen Christine Jensen	11	ugift	Deres barn
Jens Nissen Jensen	2	ugift	Deres barn

Billede: Udsnit af folketællingen i 1845. Moderen: Helene Christine Nielsdatter / Kvinde / 39 år / født 1806 / Gift / Manden tjener udenfor Sognet. Christen Madsen Jensen / Mand / 12 år / født 1833 / Ugift / Deres barn. Ellen Christine Jensen / Kvinde / 11 år / 1834 / Ugift / Deres barn. Jens Nissen Jensen / Mand / 2 år / 1843 / Ugift / Deres barn.

Da skolegangen var slut, fik han arbejde i et halvt år på Skanderup Teglværk, indtil han skulle i lære som smed hos Konrad Mikkelsen i Torvegade i Kolding. Læretiden var fire år med kost og logi, men ingen løn.

Billede: Ejendommen Torvegade 5 (matr. nr. 290) over for rådhuset i Kolding, hvor Mikkelsen havde sin smedje og Jens Nissen Jensen var i lære. Fotografiet her er taget da exam. beslagsmed Joh. C. Nielsen

havde smedje i ejendommen. Fotograf: Ludvig Thomsen. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Efter læretiden fik han ansættelse som smed i Odense.

Jens Nissen Jensen meldte sig som frivillig ved krigen i 1864. Efter en hurtig uddannelse, blev han sendt til Als. Han ankom to dage efter slaget ved Dybbøl, som fandt sted den 18. april.

Han tjente i 5. infanteriregiment, 4. kompagni, med soldatnummer 29.

Billede: En anden frivillig fra 5. regiment i 1864. Kilde: Historiecenter Dybbøl Banke – 1864.

Han blev ikke såret, men blev syg og kom på lazaret fire dage på Augustenborg Slot og 3 dage på Odense Slot.

Billede: Odense slot, ca. 1850. Kilde: Odense Bys Museer.

I 1865 blev han ved sessionen i Kolding udtaget som marineartillerist og kom året efter på togt med panserfregatten "Peder Skram".

Billede: Panserfregatten "Peder Skram" 1864. Foto efter træsnit. Skibet set mod bagb. Liggende til ankers med beslæde sejl og rygende skorsten. I forgr. t.v. fiskerbåd set foran for tværs mod styrb., en Travalle set agten for tværs mod styrb., sejlene mod P.S., samt en bøje. I baggrunden foran for stævnen et fort (Trekroner?) Sign. C.B. 1866. Ramona. Kilde: Nationalmuseet.

Panserfregatten Peder Skram blev påbegyndt på Orlogsværftet, den 19. maj 1859, som en træbygget fregat med dampmaskineri. Fra 1860 diskuterede man i Danmark anvendelsen af panser på krigsskibene, inspireret af byggeprogrammerne i Frankrig og England. Efter slaget ved Hampton Roads i marts 1862, stod panserskibets overlegenhed klar, og det blev besluttet at færdigbygge Peder Skram som pansret fregat.

Efter tjenesten ved flåden, slog han sig ned i Vamdrup og etablerede sig som smed og vognfabrikant.

Han blev gift med Christiane Nielsen Kobstrup i Kolding kirke (senere Sct. Nicolai kirke), den 30. november 1867. Christiane Jensen (født Nielsen Kobstrup) blev født den 28. oktober 1843, Grønninghoved Mark, Vejstrup Sogn, Vejle Amt, datter af Niels Jørgen Sørensen Kobstrup (Kubstrup) og Catharina Sørensen Kobstrup (født Paulsdatter Kling).

Søn		Leede.	
N ^o	Forældrenes Navn, Alder, Haandtering og Opfødssted.	Forældres Navn, Alder, Haandtering og Opfødssted.	
116	<p>12. August 1867. Peder Skram født i Vamdrup Sogn, Vest- Jylland den 19. Maj 1859. af Peder Skram og Christiane Nielsen Kobstrup fødte den 28. Okt. 1843.</p>	<p>Christiane Nielsen Kobstrup født den 28. Okt. 1843. af Niels Jørgen Sørensen Kobstrup og Catharina Sørensen Kobstrup fødte den 28. Okt. 1843.</p>	<p>Den 30. November 1867. i Kolding Kirke. af Peder Skram og Christiane Nielsen Kobstrup fødte den 28. Okt. 1843. af Niels Jørgen Sørensen Kobstrup og Catharina Sørensen Kobstrup fødte den 28. Okt. 1843.</p>

Billede: Udsnit af kirkebogen for Kolding kirke, 1867.

Spørgsmaal.	
	GB 30/11 1917
Doob er Deres fulde Naam?	Jens Nissen Jensen
Hvilken Dag og hvilket Aar er De født?	Akt 2 ^{de} Februar 1842.
I hvilket Aar har De deltaget i Krigen?	1864
Med hvilken Hædeling (Institution) tjente De dengang?	5 ^{de} Infanteri Regiment
Med hvilket Compagni, Escadron eller Batteri stod De?	4 ^{de} Comp.
Hvilket Nummer havde De?	N ^o 29
Paa og til hvilken Dag var De tjenestgjørende?	15 ^{de} Marts til 20 October
Tjente De som Menig eller som Befalingsmand?	Privatlig Menig
Blev De faaret i Krigen Aar?	Nei
Har de ligget paa Vaartræk? Paa hvilket?	7 Dage paa Højbjergsborg 3 Dage paa Odense Slot
Blev De fangen i Krigen Aar og hvor?	Nei
Har De Pension eller Ansødsforfølgelse? Hvilket Nummer har Deres Pensionsbrev?	Nei
Er De Medlem af „De danske Vaadensbrødes Selskab“? I hvilken af dets Hædelinger og i hvilket Nummer staar De?	Ja Formand for Vaadensbrødes Hædeling N ^o 24769
Hvilken er Deres nuværende Stilling?	Lund & Tognfabrikant.
Doer har De nu Bopæl? (Hvis De ikke doer i en Kjøbstad, bedes Amt, Herrad, Sogn og By angives).	Nibe Auk. Landbrukt Hoved Vaadensbrødes Hædeling
Hvilken er Deres nuværende Adresse?	Lund & Tognfabrikant Nibe
	Brøttiget Stanger

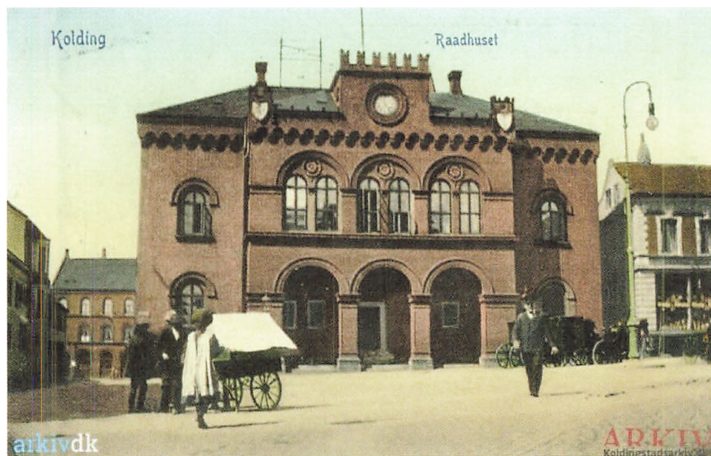
Billede: Jens Nissen Jensen ansøgning om erindringsmedaljen for deltagelse i krigen i 1864.

Oplysninger paa Folketællingen den 1 ^{de} Februar 1870 i <i>Ø. Vamdrup</i> Distrikt (No) <i>Vamdrup</i> Sogn <i>Ardal</i>								
Personer af det almindelige Bættelands Navn, heraf K. M.	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn	Personer af det almindelige Bættelands Navn
			Uden Bættelands Navn, heraf K. M.	Hjemsboede uden Bættelands Navn, heraf K. M.	Børn af Bættelands Navn, heraf K. M.	Uden Bættelands Navn, heraf K. M.	Uden Bættelands Navn, heraf K. M.	Uden Bættelands Navn, heraf K. M.
1	<i>Jens Nissen Jensen</i>	<i>M.</i>	<i>26</i>	<i>Ø.</i>	<i>Ugift</i>	<i>Smed</i>	<i>Jens Nissen Jensen</i>	<i>26</i>
2	<i>Christiane Jensen</i>	<i>K.</i>	<i>26</i>	<i>Ø.</i>	<i>Ugift</i>	<i>Husmoder</i>	<i>Christiane Jensen</i>	<i>26</i>
3	<i>Peter Morten Petersen</i>	<i>M.</i>	<i>20</i>	<i>Ø.</i>	<i>Ugift</i>	<i>Smedesvend</i>	<i>Peter Morten Petersen</i>	<i>20</i>
4	<i>Poul Martinus Hansen</i>	<i>M.</i>	<i>18</i>	<i>Ø.</i>	<i>Ugift</i>	<i>Smedelærling</i>	<i>Poul Martinus Hansen</i>	<i>18</i>
5	<i>Niels Jensen</i>	<i>M.</i>	<i>2</i>	<i>Ø.</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>	<i>Niels Jensen</i>	<i>2</i>
6	<i>Helene Kirstine Jensen</i>	<i>K.</i>	<i>1870</i>	<i>Ø.</i>	<i>Ugift</i>	<i>Barn</i>	<i>Helene Kirstine Jensen</i>	<i>1870</i>

Billede: Folketællingen for Øster Vamdrup, 1870: Jens Nissen Jensen / Mand / 26 år / Gift / Husfader Smed. Christiane Jensen / Kvinde / 26 / Gift / Husmoder. Peter Morten Petersen / Mand / 20 / Ugift / Smedesvend. Poul Martinus Hansen / Mand / 18 / Ugift / Smedelærling. Niels Jensen / Mand / 2 / Ugift / Barn. Helene Kirstine Jensen / Kvinde / 1870 / Ugift / Barn.

I Vamdrup blev han også formand for den lokale afdeling af De Danske Vaabenbrødre.

Jensen blev valgt ind i Kolding Byråd, den 29. oktober 1879. Han var bl.a. medlem af Gade- og Vejudvalget.

Billede: Kolding rådhus som det så ud da Jens Jensen var medlem af Byrådet fra 1879-1885.

Jens Jensen blev genvalgt ved Byrådsvalget, den 3. januar 1882 og var medlem til valget den 5. januar 1885.

I 1886 blev Kolding Vandværk anlagt. Han søgte og fik stillingen som vandværksbestyrer, hvilken han havde i 12 år, til 1898.

Billede: Koldings første vandværk blev oprettet i 1886 og bygningen blev revet ned i 2008. Vandværket lå på Stadionvej. Fotograf: M. A. Caprani. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Allerede i 1876 rejste Hjalmer Fich, der var læge, foreningsmand og byrådsmedlem fra 1885 til sin død i 1899, og hans kolleger Chr. Petersen Beck og L.P. Jensen en klage over vandet i en stor del af byens brønde. På den baggrund blev der nedsat et udvalg, der sørgede for, at der blev boret efter vand flere steder omkring byen. Det resulterede i byens første vandværk, der stod færdigt ti år

senere og blev det placeret i Kæmnerengen ved Stadionvej.

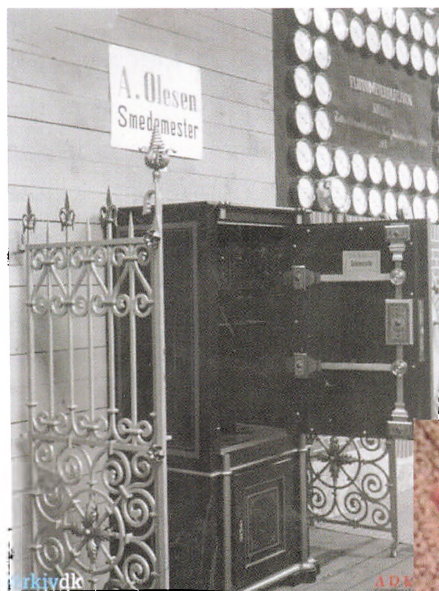

Billede: Vognfabrikant Jens Jensen med hustru og børn. Stående Carl og Helene, siddende Jens og Christiane J. ældste søn Niels, senere gasværksbestyrer. Sara, Karen, Jenny og stående Jens. Noteret på billedet, at Jenny og Jens døde som børn. Fotograferet i 1885. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

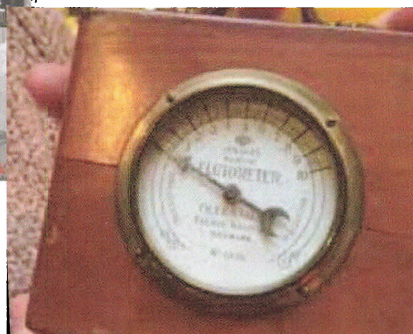
Jens Jensen havde mange ideer og gang i utroligt meget. Han opfandt bl.a. et "flutometer", som er et apparat til måling af træk i skorstene. Det var årsagen til, at han opsigte sin stilling som vandværksbestyrer.

Flutometeret blev præmieret på verdensudstillingen i Paris i 1900 og solgt til flere lande. Han opførte Flutometerfabrikken på en grund mellem Stadionvej og Vejlevej.

Han opfandt f.eks. også en velocipede, en cykel til 3-4 personer.

Billede: Andreas Olesen, smedemester. Pengeskab. Øverst på billedet til højre ses en masse runde måleapparater. I midten står teksten: Flutometerfabriken, Kolding. Et flutometer er et apparat som kunne måle træk i skorstene. Det var opfundet af smed Jens Jensen i Kolding. Billede: M. A. Caprani, Kolding. Kilde: Kolding Stadsarkiv.dk.

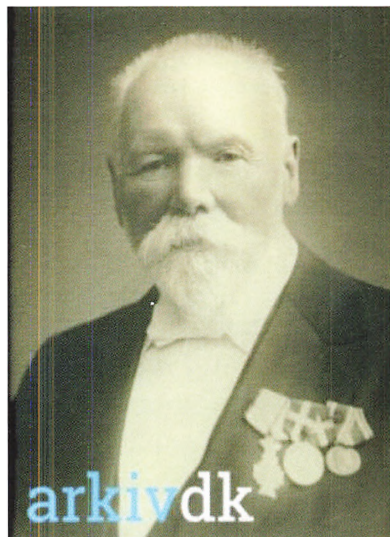
Billede: Original Flutometer fra Jensens fabrik i Kolding.

I 1907 faldt salget af flutometre særligt på grund af udenlandsk konkurrence. Jens Jensen lukkede sin fabrik og søgte og fik stillingen, som hospitalsforstander ved Sct. Jørgens Hospital. Han var forstander frem til sin død i 1926.

15. december 1558 underskrev kong Christian 3. fundatsen for Sct. Jørgens Hospital - en velgørende institution, hvor fattige, invalide og syge kunne bo. Det økonomiske fundament for institutionen var den jord, som hospitalet havde fået stillet til rådighed af kongen. For de indtægter, der kom ind herfra, kunne Sct. Jørgens Hospital

sørge for 25-26 fattige og syge menneskers ophold. Efterhånden blev jorden solgt, og hospitalet blev herefter drevet for renterne samt beboerbetaling. Beboerne var derefter ikke de fattigste, men mennesker, der havde råd til at betale for opholdet. Mens man oprindeligt kaldte beboerne for lemmer, blev betegnelsen fra 1912 pensionærer.

Koldings første sygehusbygning blev opført lige nord for Sct. Jørgens Hospital i 1838 i samme stil som hospitalet. Denne blev erstattet af et mere moderne sygehus for enden af Sct. Jørgensgade i 1880. I 1917 blev hospitalet (fra 1558) og amtssygehuset (fra 1838) bygget sammen og drevet videre som hospital/pensionistboliger indtil 1975. I 1917 blev hospitalet (fra 1558) og amtssygehuset (fra 1838) bygget sammen og drevet videre som hospital/pensionistboliger indtil 1975.

Billede: Hospitalsforstander Jens Nissen Jensen.

Billede: Jens Nissen Jensen.

Billeder: Hospitalgade 4, Sct. Jørgens hospital. Forstander Jens Jensen, fru Christiane og døtre i deres stue. Kilde: Kolding Stadsarkiv.

*Billede: Jens og Christiane Jensen i haven ved Sankt Jørgens Gård.
Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.*

*Billede: Sct. Jørgens Hospital. Fotograferet på Nationalmuseets
foranstaltning. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.*

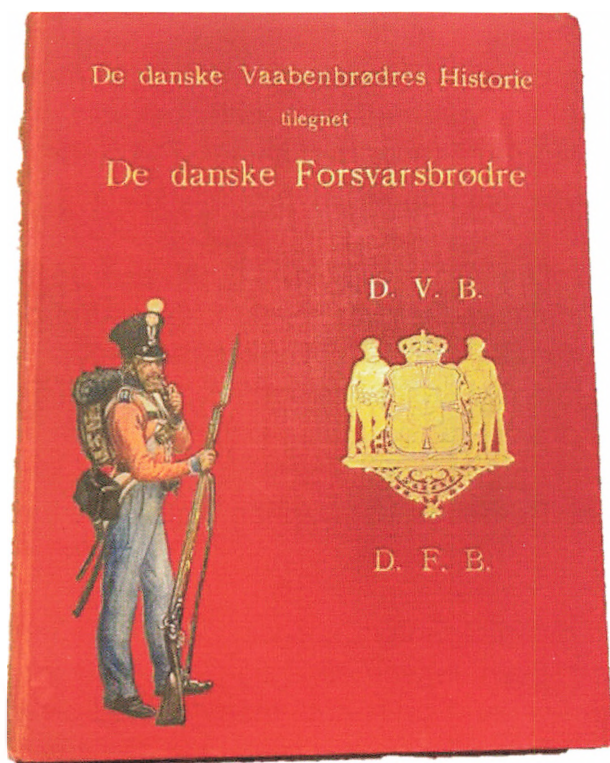
Billede: Stort familiefoto af Jens Jensen med familie. Stående fra venstre: Kunstmaler Arthur Jensen Bremer, malermester J.A. Jensen, gasværksbestyrer Niels Jensen med datteren Karen på armen, fru Niels Jensen f. Weidich (Marie), Karen Petersen f. Jensen gift med frøh. Otto Petersen, Sara Jensen datter af malermester Jens Jensen, Carl Zeusen med søn Christian E, Jens Jensens svigersøn Holm fra USA med hustru og 2 døtre. Siddende fra venstre: fru Ulrikka Carl Jensen med 2 børn, Jens Jensen, Kristiane J. født Kolstrup, Henning Jensen (Niels Jensens søn), Helene J.A. Jensen Bremer C.J. Jensens datter, børnene Viggo og Jenny, Jenny Niels Zeuten, Karin, Niels, Jens Oluf.

Billede:
 Familien Jensen i dagligstuen, 1922. I midten hospitalsforstander Jens Jensen og til venstre for ham Kristiane Jensen. Bag hende Carl Petersen og bag Jens Jensen Carl Jensen. Nederst til venstre Chr. E. Jensen. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Jens Nissen Jensen der havde været formand for Vaabenbrødrenes afdeling i Vamdrup, blev siden formand for afdelingen i Kolding.

I 1909 skrev han afdelingens 50 års jubilæumsbog, der sætter foreningen et smukt og gennemarbejdet minde. Succeserne men denne bog, inspirerede ham til, at lave en imponerende udvidet udgave med over 200 billeder og beretninger fra hele landet om foreningens virke gennem 50 år. Den blev trykt i en smuk rød indbinding og udkom i 1910 med titlen: "De danske Vaabenbrødres Historie tilegnet De danske Forsvarsbrødre".

Jens Nissen Jensen var særdels aktiv på mange områder. I 1912 blev Danmarks-Samfundet oprettet, foreningen der værner om Dannebrog, oplyser om korrekt brug af vort nationalflag og bl.a. uddeler Dannebrogspaner til foreninger og organisationer. Samme år blev Valdemarsdag, den 15. juni, årsdagen hvor Dannebrog ifølge legenden faldt ned fra himlen i 1219, officiel flagdag.

Jens Nissen Jensen havde i flere år gået med tanken om en national festdag hvor man "udtrykker glæde over, at hører hjemme i det lille, dejlige land Danmark, hvor Dannebrogspanet er symbolet." Han skrev derfor til ca. 200 formænd for nationale foreninger rundt omkring i landet om, at tilkendegive, at de var enige i tanken om, på en fælles bestemt dag i hele Danmark, at afholde en børnefest til ære for vor flag. Så godt som alle han henvendte sig til, gav deres tilslutning. Det førte til indførelsen af Valdemarsdag ved Kongelig forordning.

Jens Nissen Jensen tog også initiativ til den første Valdemarsdag i Kolding. Han var stærkt inspireret af det hans børnebørn fortalte fra USA, hvortil deres familie var udvanderet, om hvordan de fejrede uafhængighedsdagen den 4. juli. For ham var det særdeles vigtigt, at støtte det nationale sindelag og give det videre til næste generation. Derfor blev det til "Børnenes fest Dannebrogspanet", den 15. juni 1913.

Det blev en overvældende succes. Det glædede naturligvis Jens Nissen Jensen og rigtig mange borgere. Børnene strømmede og selv om man havde 1.600 Dannebrogspaner, var det ikke nok.

Billede: Det store Valdemarsdagsoptog på vej gennem Jernbanegade. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Billede: Valdemarsdag, 15. juni 1913 optog gennem Kolding, her i Jernbanegade. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Successen i Kolding vakte opsigt landet over og Jens Nissen Jensen udgave et hæfte, i 1914, om hvordan man havde arrangeret og afviklet Valdemarsdag. Således andre byer kunne lade sig inspirere. Det benyttede mange sig af og det siden blomstrede festlighederne, den 15. juni, over hele Danmark.

Billede: Optoget sluttede på Stadion hvor der var taler, sange og festligheder, 15. juni 1913. Billede: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Billede: Jens Nissen Jensen hæfte om "Børnenes Fest Dannebrogsgdagen den 15de Juni", en fantastisk kilde i dag, men også et smukt og enestående indblik i et menneske med et oprigtigt nationalt hjerte og stor omsorg og interesse for børn. Kilde: Statsbiblioteket i Aarhus.

For Jens Nissen Jensen, som for de øvrige veteraner fra krigen i 1864, var tabet af Sønderjylland en tung og næsten ubærlig byrde, at bære. Derfor var genforeningen i 1920 også en forløsning af de helt store, også for dem.

Jens Nissen Jensen var da også med på Dybbøl banke ved fejring af genforeningen, den 11. juli 1920.

Billede: Postkort med udsnit af den store folkemængde på Dybbøl, den 11. juli 1920. Stenders Forlag.

*Billede: Den ældre herre og de nye grænsesten. Jens Nissen Jensen på tur langs den, i 1920, nye grænse.
Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.*

Billede: Konsul Christian Eff blev den 2. august 1922 udnævnt til æresmedlem af De Danske Våbenbrødres Kolding afdeling. Fra højre ses: Mejling, Schou Jensen, Jens Jensen og Chr. Eff. Christian Eff har skrevet på billedet: På Dybbøl Banke den 2. august 1922 da jeg blev udnævnt til æresmedlem af De Danske Våbenbrødres Kolding afdeling. **Kilde:** Kolding Stadsarkiv / arkvi.dk

Billede: Telegram til Konsul Eff
Teksten lyder: "Lykønskings telegram til Hr. Grosserer Konsul Eff. St. Jørgens Hospitals beboere bringer Dem og Deres slægt, vor hjerteligst lykønskning. Tak for den Glæde De har beredt os. Underskrevet Jens Jensen, Hospitalsforstander". **Kilde:** Kolding Stadsarkiv / arkvi.dk.

Billede: Postræt opsat på Sct. Jørgens Gård i Kolding. "Gave fra Pensionærerne 1924.". D.V.B. øverst står for Danske Vaabenbrødre.

Jens Nissen Jensen døde den 10. maj 1926. Han blev begravet på Kolding gamle kirkegård på Tøndervej, den 15. maj.

1926 10 Maj Kolding St. Jørgens Hospital	Kolding Kirkegaard 1926 15 Maj	Jens Nissen Jensen	Fødselsnr for St. Jørgens Hospital Dødt: Kopen 12 Sept. 1843 Søn af Poul og Jens Jensen og hets Kæreste Kirstine Jensen f. Nicolaisen. Gift med Christiane Nielsen f. Kolstrup søn af Ole Petersen	83 Aar
---	---	-----------------------	---	--------

Billede: Udsnit af kirkebogen for Sct. Nicolai kirke, 1926.

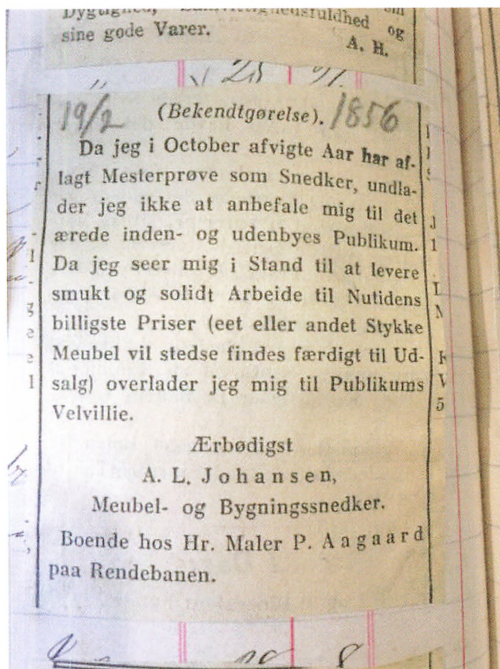
A. L. JOHANSEN

Andreas Lorentz Johansen, i Kolding velkendt som A. L. Johansen, blev født i Ejdersted i Slesvig, den 27. april 1830. Han var søn af husmand Johan Christian Johansen og hustru Margrethe Helm.

Billede: Ejderstedts byvåben fra 1613.

A. L. Johansen kom til Kolding i 1855.

Billede: Den 19. februar 1856 anbefaler A. L. Johansen sig for byens borgere i en annonce.

Fotografen som A. L. Johansen begyndte sin virksomhed ved, var Dines Christian Jochum Pontoppidan Aagaard, 1807-1899, fotograf i Kolding fra 1857 til 1880. Koldings første fastboende fotograf. Han boede på Rendebanen der da havde nummer 331, i dag nummer 12.

Aagaard tog billeder af et bredt udsnit af befolkningen i Kolding og omegn. På negativerne påklistede han et mærkat med den fotograferedes navn og adresse. En stor del af denne samling befinder sig på Kolding Stadsarkiv, hvor den er en rig kilde til livet i Kolding på den tid.

Fotografisk Etablissement i Kolding.

At jeg i min Gaard paa Rendebanen har oprettet et fast Atelier, hvor daglig aftages Portraiter, bekendtgjøres herved for Omegnens Beboere.

P. Aagaard.

Billede: Annonce fra P. Aagaard i Dannevirke 27. oktober 1857.

*Billede: Foto
P. Aagaard
(?).
Rendebanen i
Kolding, Foto
1866 med
fotografens
atelier i
centrum.
Kilde: Kolding
Stadsarkiv,
arkiv.dk*

Den 4. april 1856 blev A. L. Johansen gift med Grethe Sørensen i Sct. Nicolai Kirke i Kolding.

Billede: A. L. Johansen fotograferet i 1860.

Billede: Grethe Johansen, født Sørensen.

A. L. Johansen var indkaldt til militærtjeneste fra den 27. januar 1864 til den 24. maj 1864. Han tjente ved 14. Infanteriregiment, 8. kompagni, med soldaternummer 170.

"14. Regiment, der laa under Omorganisation i Kjøbenhavn, havde Overkommandoen strax efter Tilbagetoget fra Dannevirke ønsket overført til Als, hvad dog ikke lod sig gjøre. Endnu d. 16. Februar havde Krigsministeriet meddelt, at Regimentet først om 8 Dage kunde afgaa til Sønderborg, dog kun svagt organiseret;

hvis Overkommandoen foretrak at anvende Mandskabet til Komplettering af Regimenterne paa Als, vilde Regimentets Formering blive udsat, indtil Skolerne for Frilodsmænd vare afsluttede. Overkommandoen tog imod dette Tilbud og traf Forberedelser til Fordeling af Mandskabet; men da den samtidig begyndte at frygte for Nørre Herred paa Als, livor der hidtil kun havde været en svag Observation, henstillede den under 19. Februar til Krigsministeriet, om der ikke foreløbig af Regimentet kunde organiseres 1 Bataillon til Besættelse af Terrainet N. og S. for Stegsvig, hvortil ingen Bataillon kunde tages fra Styrken i Dybbølstillingen, og Resten af Regimentet anvendes til at komplettere Afdelingerne. General Lundings gjentagne Anmodninger om en Forøgelse af Fredericias Garnison bevirkede imidlertid, at Regimentet bestemtes til Indlemmelse i 8. Division.”

21. februar 1864 ”bebudede Overkommandoen at ville sende et 12 Pd.’s Batteri fra Als til Fyen, samt at 14. Regiment vilde afgaa fra Kjøbenhavn til Fredericia. Ordren besørge strax til General Hegermann” og videre hedder det: ”Fra Krigsministeriet, som ogsaa af General Lunding var blevet underrettet om, at Fyens Kyst var uden Bevogtning, afgik d. 22. følgende Telegram til Overkommandoen: „Regjeringen antager det nødvendigt at sørge for Sikkring af det nordvestlige Fyen mod Overgang fra Stendrup Hage over Fænø, og da General Hegermanns Rapport kun lover ringe Effekt af det ham underlagte Korps i dets exponerede Stilling, anses det rettest at lade dets Infanteri gaa til Fyen, hvorhen 14. Regiment herfra bliver dirigeret. Om hele Kavaleristyrken da med Nytte kan forblive i Jylland, maa henstilles. Et 24

Pd.'s Granatbatteri ønskes overført til Fyen, dersom det kan undværes paa Als”.

”Regimentet afgik d. 25. fra Kjøbenhavn til Fyen og ankom d. 27. Aften til Fredericia, hvor det forblev og underlagdes umiddelbart 8. Division.”

Ved Fredericia beskrives 14. regiments indsats som yderst krævende, med ringe mulighed for afløsning.

15. marts deltog omkring 70 mand fra 14. regiment i kampen om øen Femern, som Danmark tabte: ”Fjenden gav Havnepladserne paa Øen en stærk Besætning. Tabet ved Femerns Erobring udgjorde paa fjendtlig Side 1 Død og 4 Saarede; paa vor Side var Tabet foruden den omtalte Kommission, hvis Styrke ovenfor er angiven: Af Garnisonsbataillon en i Kjøbenhavn 1 Officer, 2 Underofficerer og 25 Underkorporaler og Menige, hvoraf 1 saaret, af 14. Regiment 62 Menige”.

18. april tabte Danmark slaget ved Dybbøl. Den 26. april påbegyndtes den danske rømning af Fredericia, herunder 14. regiment. 28. april forlod så de sidste danske soldater Fredericia, mens overførslen af materiel fortsatte indtil om morgenen den 29.

Fra 1. maj 1864 deltog det regiment hvorved A. L. Johansen tjente, i forsvaret af Fyen. ”Der ordnedes saaledes, at 3. Division overtog strækningen fra Baaring Vig til Brendeaa, 2. Division fra Brendeaa til Avemæs. 3. Division (Stabskvarter Nørre Aaby) fordelte sin Styrke paa følgende Maade: 14. Regiment fik Besættelsen af

Kyststrækningen fra Baaring Vig til Hindsgavl samt af Fænø, 7. Regiment Fønsskøvs Odde og Kysten mod Syd til Brendeaa. 4. Dr. Reg.'s 1. Halvreg. bevogtede den mellemfaldende Kyststrækning samt Kysten ved Baaring Vig. 13. Regiment holdtes i Reserve i Ingslev og Fjelsted m. m. 6. og 3. Batteri lagdes henholdsvis i Middelfart—Stavrby og i Rolund—Viby, 12. Batteri i Roerslev Sogn.”

Kilde: "Den Dansk-Tyske Krig" udgivet af Generalstaben i 1892

Billede: Italiensk tegning af rømningen af Fredericia i 1864.

Der blev indgået en våbenhvile den 12. maj 1864, som varede frem til den 25. juni. I den periode blev der forhandlet om en varig fred. A. L. Johansen blev hjemsendt den 24. maj og deltog således ikke, da krigshandlingerne blev genoptaget i juni.

Spørgsmaal.	Svar.
Hvad er Deres fulde Navn?	Andreas Lorent Johansen
Hvilken Dag og hvilket Aar er De født?	p 27 April 1830.
I hvilket Aar har De deltaget i Krigen?	, Aars 1864.
Ved hvilken Afdeling (Infanteri) tjente De dengang?	no 14 Sønderjysk Regiment
Ved hvilket Compagni, Escadron eller Bataillon stod De?	no 8 Compagnie
Hvilket Nummer havde De?	170
Fra og til hvilken Dag var De tjenestgjørende?	fra 27 Januar 1864 til 24 Maj 1864
Tjente De som Menig eller som Befalingsmand?	Som Menig Stemmer
Hvor De saaret i Krigen? Naar?	Nei
Har de ligget paa Sogarth? Paa hvilket?	Nei
Hvor De fangen i Krigen? Naar og hvor?	Nei
Har De Pension eller Invalidforsørgelse? Hvilket Nummer har Deres Pensionbrev?	—
Er De Medlem af „De danske Soldaters Selskab“? I hvilken af dets Afdelinger og i hvilket Nummer staar De?	—
Hvilken er Deres nuværende Stilling?	Konstabel
Hvor bor De nu? (Paa De ikke boer i en Kjøbstad, behøves Amt, Herred, Sognd og By opgjivet).	i <u>Holding</u>
Hvilken er Deres nuværende Adresse?	Konstabel A. L. Johansen, Holding

Gennemskrevet
 H. H. H.

Billede: A. L. Johansens ansøgning om erindringsmedaljen for krigen i 1864.

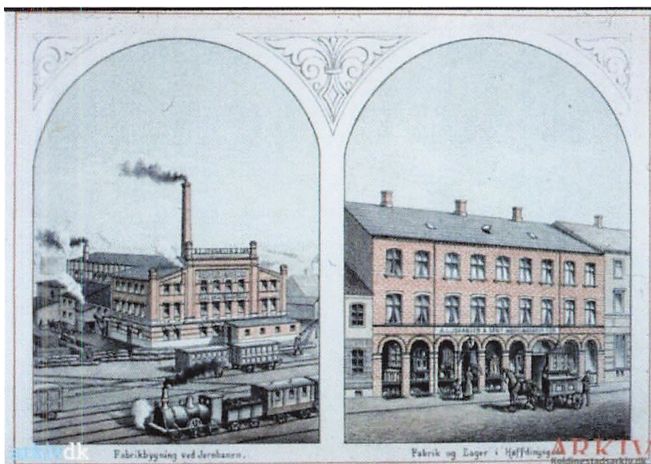

Billede: A. L. Johansen med erindringsmedaljen for deltagelse i krigen i 1864.

Som det fremgik af annoncen tidligere, så oprettede han et lille møbelværksted på Rendebanen i 1856. Efter nogle år flyttede snedkeriet til Låsbygade.

A. L. Johansen fortæller i bogen "De danske Vaabenbrødres Historie tilegnet De danske Forsvarsbrødre": "Ja, vi har jo Minder fra den tid. Jeg havde lige fået Forretningen i god Gang, da jeg i 1864 blev indkaldt sammen med 7 af min Arbejdere. Og mens jeg var borte, døde et af vore børn, den dejlig lille dreng. Ja, det var en streng Tid for Hustruen hjemme, ak ja!"

I 1876 flyttede A. L. Johansen, som virksomheden nu hed, dels til Havnegade (senere Toldbodgade 5-7), hvor møbelproduktionen blev placeret, og dels til Høfdingsgade (blev senere til Jernbanegade 18), hvor salget blev placeret.

Billede: A.L. Johansens fabriksbygninger ved jernbaneterrænet på havnen og butiks- og lagerbygning i Høfdingsgade i 1885, (i dag Jernbanegade 18).

Billede: Personalet hos A.L. Johansen Møbelsnedker. Personalet er både foran bygningen og i vinduerne på fabrikken, ca. 1887 – 1897.
Kilde: Kolding stadsarkiv / arkiv.dk.

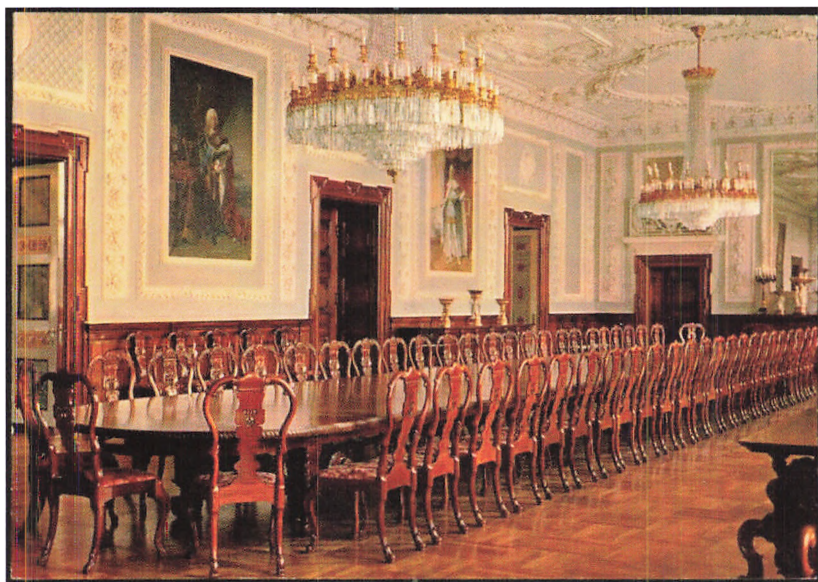

Billede: Havnegade (senere Toldbodgade). Møbelsnedker. A. L. Johansen og Søn's fabrik, ca. 1890. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk

A. L. Johansen udviklede sin virksomhed til en imponerende møbelfabrik, sav- og høvleværk, der producerede varer af højeste kvalitet.

Møblerne fra A. L. Johansens møbelsnedkeri kan stadig findes på auktioner og ses på f.eks. Christiansborg Slot.

Det smukke træværk ved f.eks. dørene og trappeopgangen på Kolding Rådhus er også udført af A. L. Johansens møbelsnedkeri. Møblement og paneler i Byrådsalen var også fremstillet der. Det blev dog i slut 1980'erne udskiftet. Det oprindelige møblement er i dag opmagasineret og dermed bevaret for eftertiden.

Billede: Taffelsalen i de kongelige repræsentationslokaler på Christiansborg med A. L. Johansens meget smukke møbler. Der stadig benyttes i dag.

Billede: A.L. Johansen. Sofa af mahogni, rigt udskåret med cabrioleben og rocailler

Billede: Snedkermester A. L. Johansen & Søn. Empire bogskab af mahogni prydet med intarsia af lyst træ.

A.L. Johansen var aktiv på mange andre områder end som erhvervsmand. I 1879 blev han valgt ind i Kolding Byråd for partiet Højre. Her sad han indtil 1903. I 1882 var A. L. Johansen endvidere med til at stifte foreningen "Højres Vælger-, Arbejder- og Understøttelsesforening", der var et konservativt modstykke til de nye fagforeninger. Endelig var A.L. Johansen medlem af bestyrelsen for Foreningen af Håndværkere og Industridrivende i Kolding fra 1862 til 1899, heraf de sidste 16 år som formand, og han var initiativtager til den store industriudstilling på Staldgården i 1879.

Billede: Byrådet, 1895. Bagest fra venstre: kaptain P. Hansen, købmand A. Jensen, konsul Kaalund. Stående fra venstre: fabrik A.L. Johansen, snedker J. Lauridsen, fabrik. S.W. Bruun, vinhandler Christian Friis, overretssagfører Bennetzen, købmand E.A. Borch, lærer Due og Enevold Sørensen. Siddende fra venstre: læge H. Fich, borgmester Schiørring, sagfører I.L. Hansen, købmand C. Nielsen. Forrest fra venstre: sagfører Edvard Lau, muremester Hans Nielsen, maler Carl Jensen. Fotograf: A. Hoffgaard. Kilde: Kolding Stadsarkiv.

Billede: A. L. Johansen med Dannebrogordenen og medaljen for deltagelse i krigen i 1864.

A. L. Johansen var som mange andre veteraner fra krigene 1848-50 og 1864 medlem af foreningen "Danske Vaabenbrødre".

A. L. Johansen døde den 27. december 1916 og boede da i Jernbanegade 18.

Dødsdagen (Aar og Dato): Dødsstedet: (Den Levedes: Børn, Børn og Børns Børn, i Kædetid, Kædetid og tilføjet Børn, hvis det i Børn er mere end i Børn).	Begravelsesstedet (Kirkegården, Børns og Børns Børns (Kædetidens) Navn) og Begravelsesplads (Aar og Dato).	Den afledtes fulde Navn (Hvis det er mere end ét Børn, eller Fæstnings eller ved Elternes i Kirke- bøger).	Den afledtes Stilling og Bopæl (i sidste fald Opførelses, bopæl paa Landet ved Børn, Børn og Børns Børn, i Kædetid ved Kædetid, Gæde og Børns Børn) samt, for den ved Opførelsen af Børn kan erholdes, tilføje den afledtes Fødsels- og Fødselsdato (med angivelse fulde Navn, Stilling og Bopæl). (Hvis den afledte var eller vilde at have været gift, således tilføje dette navn, som vilde indgå, tilføje fulde Navn og Stilling og deres sidste (fulde) Bopæl).	Alder (Hvis den afledte var over 1 Aar, angives Alderen med det fulde Aar).
1916 27 December Kolding Jernbanegade 18	Kolding Kirkedag 1916 20 December	Andreas Lorenz Johansen	Fæstningsmand, fra Tvedemosevej i Kolding. Født: 17. April 1830. Son af old. Hansemand Johan Christian Johansen og old. Kirsten Margrethe Petersen. (Efterkommand af old. Godeke Lorenzen)	86 Aar.

Billede: Udsnit af kirkebogen for Sct. Nicolai Kirke, 1916.

Billeder: A. L. Johansens gravsted på Den gamle kirkegård på Tøndervej i Kolding. Foto: Lars Rasmussen.

Billede: A. L. Johansens gravsted set på afstand. Foto: Lars Rasmussen.

A. L. Johansen fik i 1937 opkaldt en vej efter sig, i den sydlige bydel af Kolding.

Billede: Vejskilt fra det sydlige Kolding.

Hvor A. L. Johansens butik lå, er der i dag en passage opkaldt efter ham, den går mellem Jernbanegade og Klostergade. I 2021 åbnede i samme passage en restaurant, ligeledes opkaldt efter ham.

Billede: A. L. Johansen & Søn, Klostergade 7. På foto ses Klostergade 7 – 11, fotograferet i 1872 af Arnold Hansen. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

DE DANSKE VAABENBRØDRE I KOLDING

Selskabet De Danske Våbenbrødre var en landsdækkende forening bestående af medlemmer der, i krigen 1848-50 og 1864, havde tilhørt hær eller flåde.

Landsforeningen blev stiftet den 10. april 1859 og lokalafdelingen i Kolding, den 22. oktober 1859.

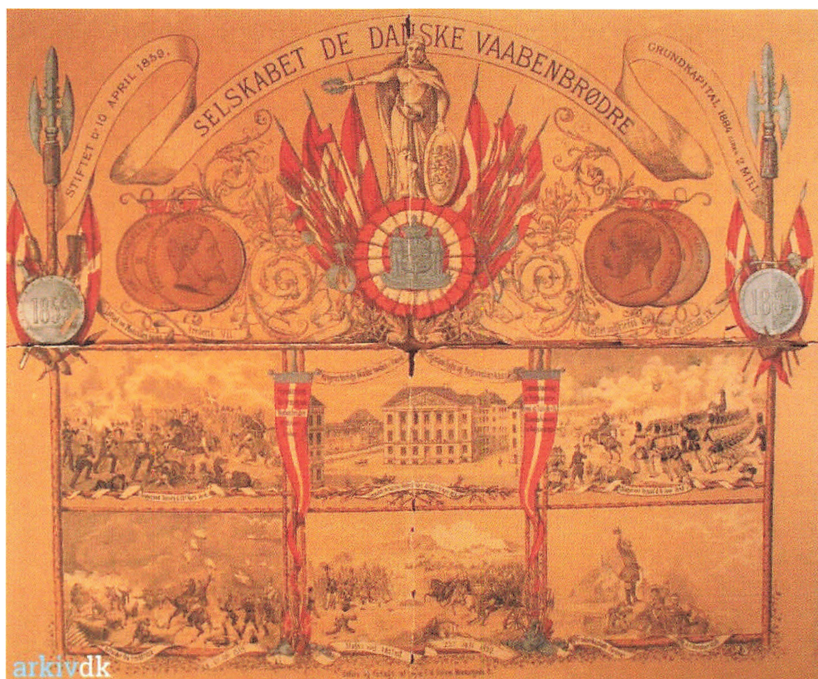

Billede: Medlemseblem-/rosen fra De danske Våbenbrødre. Dette eksemplar har været anvendt i Kolding og findes i dag i Museet på Sønderborg Slot. Et silkebånd i rød og hvid der er foldet til en rund roset med en diameter på 5 cm. Ovenpå er påsyet en presset sølvplade i højt relief. Motivet er foreningens symbol. Tekstbånd i nederste kant med teksten: "DE DANSKE VAABENBRØDRE". Kilde: Museum Sønderjylland.

Foreningens formål var at holde krigens minder i hævd, at styrke forsvarsviljen, at hjælpe foreningens syge og invalide medlemmer og deres enker samt at knytte foreningens medlemmer sammen ved bl.a. selskabelige sammenkomster.

Foreningen optog kun veteraner fra krigene 1848-50 og 1864. På sit højeste havde lokalafdelingen i Kolding et

medlemstal på 530. I 1909 var det faldet til 90. Blandt foreningens formænd var den energiske Jens Jensen. I juli 1881 bestod bestyrelsen af Bestyrelse for Våbenbrødre Afdelingen i Kolding, Jens Jensen (formand), A.C. Christensen (næstformand), R. Damgaard, M. Grevsen, C.P. Lind, D.C. Tyndby, H.P. Strandby, L.C. Jensen (kasserer, Dannebrogsmænd).

Kilde: Svendborg Byhistoriske Arkiv / arkiv.dk.

Foreningen søgte at holde sig uden for partipolitik. I 1885 optages imidlertid 2 fremtrædende Venstrømænd, konsul H. H. Grau og kredsens folketingsmand Chresten Berg som æresgæster i afdelingen. Dette medførte en strid med hovedafdelingen, og lokalafdelingen stod i 3 år uden for

sammenslutningen. Sagen blev først afsluttet med kongelig mellemkomst.

Foreningen afholdt en del fester og man deltog i medlemmernes bryllupper, sølv- og guldbryllupper samt begravelser. Hustruerne kunne efter sigende finde på at ønske ægtefællen "God fornøjelse", når han tog til en våbenbroderbegravelse. Så helt trist har det ikke været. Den årlige våbenbroderfest fandt sted om sommeren og var én af byens festdage: medlemmerne mødtes om morgenen og marcherede til mindehøjen på den gamle kirkegård og bekransede krigergravene. Om eftermiddagen var der fest og spisning på Staldgården. Der var dans, koncert og anden underholdning. Våbenbroderfesterne afholdtes til minde om slaget ved Isted, den 25. juli 1850, og indbragte gennem årene foreningen gode indtægter.

Billede: Våbenbrødrene viser deres gamle uniformer frem i Staldgården i 1898. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

I 1874 tog foreningen initiativ til at erhverve en plads på kirkegården, for der at rejse en mindehøj over de faldne. Det lykkes og den på 25 års dagen for slaget ved Isted kunne foreningen indvi mindehøjen, som kgl. bygningsinspektør Laurits Albert Winstrup havde tegnet.

arkiv.dk

ARKIV.dk

Billede: Den Gamle Kirkegård, mindehøjen for danskere, der faldt for Sønderjylland 1848-64. Mindehøjen blev indviet på 25 års dagen for slaget ved Isted søndag den 25. juli 1875 af De danske Våbenbrødre. På granitmurens nordside er opsat en monumental granitportal, og i den er indsat to hvide marmortavler med forgyldt indskription. Her står: "Denne høi reistes til minde om tapre danske mænd, som tro mod konge og fædreland faldt i kampene for Sønderjylland 1848 - 64. Foranlediget opført ved Våbenbrødrene i Kolding 1875".

Monumentet er tegnet af kgl. bygningsinspektør L.A. Winstrup.

På billedet ses her fra højre bl.a: Hospitalsforstander Jensen, Guldsmed Hald, Bødker Hentzen, Smed Hentzen, Smed Pedersen, Gymnastiklærer Møller, Sadelmager Hansen, Kirkeværge Svensson, Sagfører Hansen, General Freisleben. Med kasket midt for mindestenen Borgmester Schørring, Pastor Linddahl, Kammerherre v. Späth, Graver Simonsen. Kilde: Kolding stadsarkiv / arkiv.dk.

I 1889 stod foreningen i bekneb for lokaler og der blev fattet en plan om at opføre en bygning. Plan og tegning blev udarbejdet af arkitekt Fussing og på den 3. generalforsamling lykkedes det bestyrelsen at få sagen gennemført. Den 17. august kunne der afholdes rejsegilde på bygningen "Kronborg", men først hen på vinteren afholdtes indvielsesfest.

Billede: "Kronborg" beliggende Jernbanegade 54. "Vaabenbrødrenes mindebygning i grænsebyen Kolding om kampene for Sønderjylland 1848-1864". Opført 1889. Forsamling foran bygningen tilsyneladende med repræsentanter for alle grene inden for hæren. Ingen oplysninger om tidspunkt og anledning. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Festsalen var dekoreret med våben, og foreningen modtog en kanon fra krigsministeren. Foreningen planlagde en krigshistorisk samling, men overdrog det meste til Museet på Koldinghus. I 1898 afhændede foreningen bygningen til lejer H. Nielsen. Bygningen

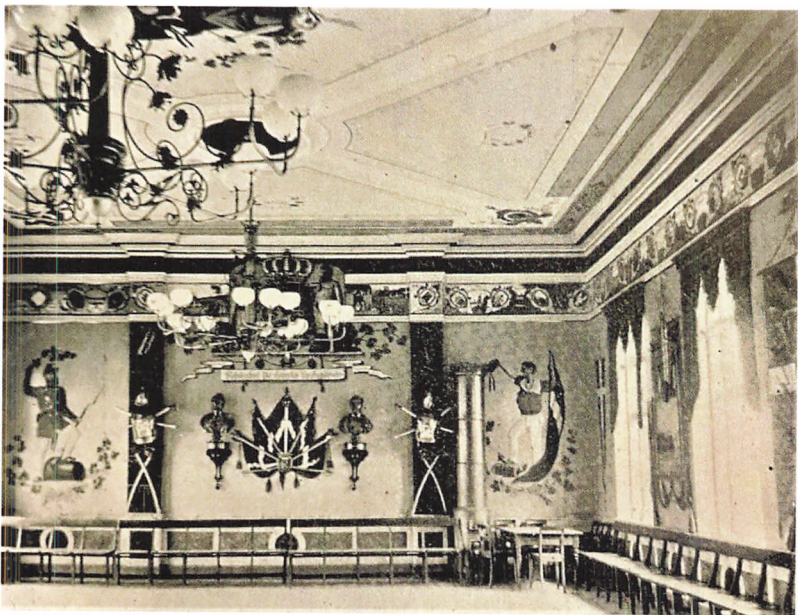
beliggende Jernbanegade 54 kom siden bl.a. til at rumme Ny Missionshotel, Grand Hotel, Don Quijote og musikstedet Pit Stop.

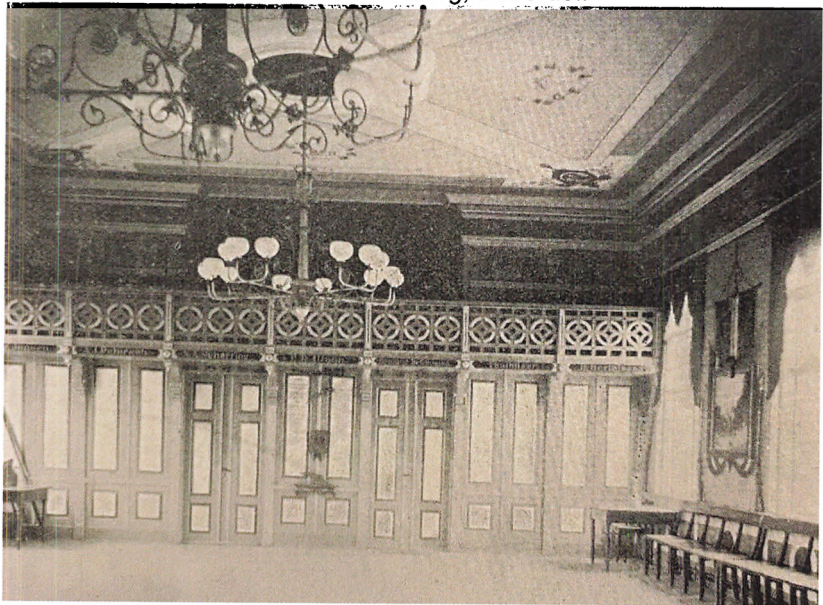
Billeder: Festsalen på 1. sal i bygningen "Kronborg". Løven på væggen er den såkaldte schweizerløve, designet af Bertel Thorvaldsen, og hugget ind i klippen ved Luzern i 1821 af den lokale billedhugger Lucas Ahorn.

Billede: Værtsparet på Kronborg, H. Nielsen og hustru.

Billede: Den smukke festsal i Kronborg, østre del.

Billede: Den smukke festsal, vestre del.

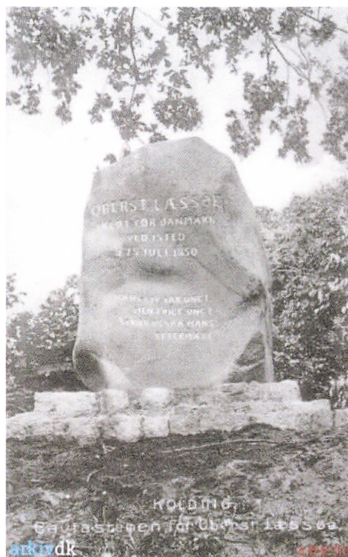
arkiv.dk

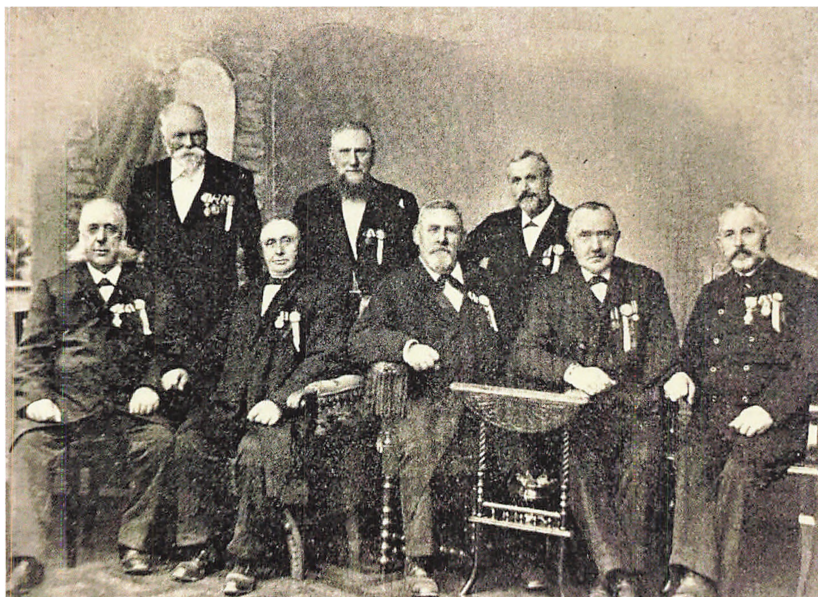
Billede: Vaabenbrødrenes bestyrelse anno 1899. Kilde: Kolding Stadsarkiv / arkiv.dk.

Billede: Mindesten for Oberst W. H. F. A. Læssøe. Stenen står på hjørnet af Haderslevvej og Skovhøj. Oberst Læssøe døde i slaget ved Isted, den 25. juli 1850 kun 38 år gammel og ligger begravet i den store fællesgrav på Maria Kirkegård i Flensborg.

På stenen står: "Oberst Læssøe faldt for Danmark ved Isted d. 25 juli 1850. Og nedenunder H.C. Andersens trøstedigt til Læssøes mor: "Hans Liv var ungt, men evigt ungt står også hans Eftermæle.

Et af mange mindesmærker som Vaabenbrødrene medvirkede til rejsningen af.

Billede: Kolding Vaabenbrødre afdelings bestyrelse, anno 1909. Bagerste række: Hospitalsforstander og formand Jens Jensen, fabrikant og næstformand C. J. Boesen, musikdirektør og kasserer Julius Christensen, kammerråd J. J. Schultz, Dalby, partikulier Viuff, Thorshus, Seest, Havnefoged L.C. Jordahl, partikulier H. Jørgensen (havde fået bortskudt sin ene arm i salget ved Dybbøl) og overbetjent Nielsen. Fotograf: Georg Burcharth. Kilde: Kolding Stadsarkiv.

"Partikulier" er en "person, der uden lønnet bestilling lever af sin formue; rentier". Kilde: Ordborg over det danske sprog.

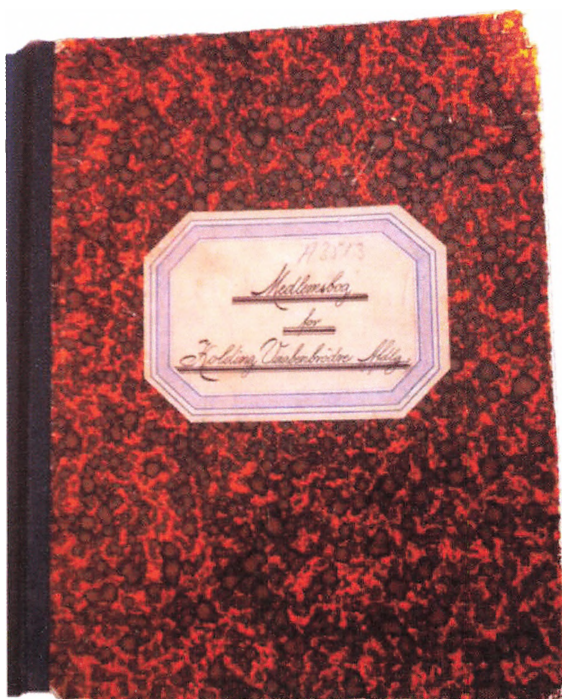

Billede: I forbindelse med Kolding afdelingens 50 års jubilæum i 1909 udgav selskabet et smukt jubilæumsskrift.

I 1931 var der kun et regnskabsmæssigt medlem, O. Chr. Hadberg, tilbage og han blev overført til Københavnsafdelingen. Tilbage var ekstraordinære og æresmedlemmer.

Foreningens fane blev af De Danske Forsvarsbrødre 15. juni 1939 afleveret til Museet på Koldinghus. I 1941 kunne Konsul Chr. Eff aflevere foreningens protokol til museet. Foreningens arkiv er efterfølgende placeret i Kolding Stadsarkiv.

Kilder: www.koldingwiki.dk, "Jubilæumsskrift ved selskabet De Danske Vaabenbrødre Kolding-Afdelings 50-aars jubilæum", 1909 og "De danske Vaabenbrødres Historie tilegnet De danske Forsvarsbrødre", 1910.

*Billede:
"Medlemsbog for
Kolding
Vaabenbrødre
Afdlg" i dag
Kolding
Stadsarkiv.*

Uddrag af historierne om veteraner, fra krigen i 1864
som levede og virkede i Kolding.
Cornelius Hals, Christian Poulsen Mejling
Jens Nissen Jensen og A. L. Johansen.
Om deres forening, Vaabenbrødrene i Kolding, og nogle af
de mindesmærker de satte for eftertiden.

Mindesmærket på Fynsvej for det berømte husarangreb på den tyske skanse, ved Slaget ved Kolding, den 23. april 1849. Mindesmærket blev opsat af Vaabenbrødrene. På dette enestående billede ses en 87 årig veteran fra husarangrebet. Pigen er et femårigt barnebarn af et bestyrelsesmedlem i Vaabenbrødrene.